

2 TESARONAËKA[•]

E Pöl to te' avoe' voh e non manih Körin, e' he kiun o vapöök kiun vëh, ko va nö na manuh pa napan va po vaman varih Tesaronaëka!. E Pöl to pënton voh o vöhio' to soe non pan, a ma pah te' va Tesaronaëka' to vavovoek voh e ne pa soe va pa hah pe Ieesu' manih po oeh. Ee to koman vapiun voh ne pan, e Ieesu' to hah moaan voh en ma!. Ivëh, kee te' akuk voh e ne ko hikta nonok ne ta ma tah. Manih po kiun vëh, ne Pöl to kiun voh, ne' to vavaasis non raoe. Vamomoaan rakah no a Te' vëh to rës non e Sosoenën se tavus, ka manih pa taate' piuk pe', ne' se nok a nap peo, kee nok ee pa taate' hat, ko vasuksuk no a te' Sunön vëh e Ieesu' Kristo se hah ma!, marën a nap hat se kon kamis. E Pöl to vakikis me raoe, ko iu non raoe se panih a ma taate' pee. Ivëh, kee se kiu vakis suk a ma kiu vih, me a ma taate' vih.

A ma kiun varih to tataki va ne manih pan,

A potan avih pe Pöl, 1:1-2

E Pöl to soe vavihvih ke Sosoenën, suk a ö nee to te' vaes ne, pare' vaato suk en po kamis po te' varih to rës ne raoe, 1:3-12

O vavaasis va pa napan to rës ne e Sosoenën, me a ö ne Ieesu' se hah ma!, 2:1-17

A soe to vakikis non a ma kiu vih, 3:1-15

A soe ataaton pe Pöl, 3:16-18

E Pöl To Nok A Kiu Manih Tesaronaëka!

1 ¹Eö' e Pöl, ke Saëlas, ke Timoti', emöm to vatös me voh e Tamaara Sosoenën, me e Sunön pea Ieesu' Kristo. Emöm to vanö nös o kiun val'ih manem peöm, o kum te' varih to vaman nem e Kristo manih pa vöön apuh vëh, Tesaronaëka!.

²Emöm to hin hin nem e Sosoenën e Tamaara, pen Sunön pea Ieesu' Kristo, pan ee se ururuan a neöm, pare nok a neöm, köm te' me nem a taate' moomo.

E Pöl To Soe Vavihvih Ke Na E Sosoenën

³Kën kea, me ra kën vamen, emöm to sosoe vavihvih tamoaan ke nem e Sosoenën. Ke' vih rakah non pemöm pa nok va nën, suk ataaeh, o vaman peöm to tatavus vaeh rakah nö e non. Ko iu peöm papaeah to pupu

peah vaeh nö e no ma!. ⁴Ivëh, kemöm kë rakah e nem pa éhnëëneöm, manih pa ma meh kum te' varih to vaman ne e Sosoenën. Emöm to sosoe ke nem raoe, a ö nööm to sun vakis tamoaan va nem, ko te' me nem o vaman, po poen no upöm te' to mimirö! a no neöm. Pamöm soe vanat me em pee, pa ma taate' hat, me a ma vu punis no a ma tövakihat to nonok ne manih peöm.

⁵A tah pamëh to tavus manih peöm, to vataare e non peöm, pan e Sosoenën to nonok e non pa taate' totoopin, pa ö ne' to kiiki non a ma taate' pea. E' to iu non a ö nööm se tavus onöt a nok a ma tah peo va pa Matop Vih pe Sosoenën. Ke' a tah pamëh nööm to kakamis suk nem. ⁶E Sosoenën se nok en pa tah vih totoopin manih peöm. E' se vakmis en pa napan varih to he' kamis voh a neöm. ⁷Ka kuru va'ih, ne' se kon këh en peöm po kamis vëh nööm to te' me nem, pare' he' va'peh me en pea po vanot. E Sosoenën se nok vamanih, po poen ne Sunön pea Ieesu', me ro ankero' eh pe', se këh ma' a vöön va kin, pare tavus vateera' ee, ka ep ee pee. Ee se nö va'peh me ma' o sura' têtékrea. ⁸E' me se vakmis rakah en po te' varih to hikta iu ne e Sosoenën, me ro te' varih to hikta vaman ne a Soe Vih vëh, to sosoe suk non e Sunön pea Ieesu' Kristo. ⁹A pap te' poë varih se taum o kamis apuh rakah, pare tatahinën tamoaan va e ne manih. Ke Sunön se veo en pee, kee te' ke këh e ne pe', me o maaka va po kikis apuh pe'. ¹⁰A ma tah poë varih se tavus po Poen ne Sunön pea Ieesu' se tane' hah ma' manuh pa vöön va kin, pare' kon o éhnan apuh pe', suk a nap vivihan pe!. Me ra napan varih to vaman voh se töhkak rakah ee pe Ieesu'. Ke eöm me, se te' va'peh me nem a napan poë varih. Suk ataaeh, eöm to vaman voh em pa soe nemöm to soe voh ka neöm.

E Pöl To Hinhin Non E Sosoenën Se Va'aus A Napan Va Tesaronaëka'

¹¹E' akuk kuru, a tah pamëh nemöm to hin hin tamoaan suk nem. Emöm to ihi nem e Sosoenën, pan e' se va'aus a neöm, köm te' nem pa pop vëh, ne' e' koman to iu non a ö nööm se te' nem. Emöm to hin hin me nem eah pan, manih po kikis pe', ne' se va'aus a neöm, köm nok a ma taate' vih, nööm to iu nok nem, to vataare non a ma kiu poë varih to tane' non ma' po vaman peöm. ¹²Manih pa taate' pamëh, ne eöm a napan se kë suk nem o éhnan apuh pe Sunön Sipoan pea Ieesu' Kristo, ke'e' me se he' varu' en peöm po éhnan apuh. Ke Sosoenën pea, ke Sunön pea Ieesu' Kristo, ee se ururuan a neöm, pare nok a tah pamëh, ke' tavus manih peöm.

A Taate' Vatösöe Se Tavus

2 ¹Kën kea me ra kën vamen, emöm to te' me nem a tah nemöm to iu soe vanat a no neöm, ivëh, ko Poen hah pe Sunön pea Ieesu' Kristo se tavus ma', ka tönun va'peh me ee pe!. Kemöm iu nem a ö nööm se ténan

vavih a soe pemöm. ²Eöm se koe a vanun hah ëm, pa ö nöm to pënton a soe va po Poen ne Sunön se hah ma', to tavus voh en, paröm nat nem koman va'naöp nem. Suk o upöm te' to antoen e ne pa soe va ka neöm manih pan, o Poen pamëh to tavus voh en manih pa soe vanënën pee, me manih pa ö nee to vatvus a soe pe Sosoenën, ke', manih pa ö nee to kiun o kiun vëh, to tane' pö' nös manih pemöm. Ivëhkëk, ahik. ³Eöm se nat nem vaonöt ke ta pah te', ke' piuk ka neöm pa soe pe' me a taate' ne' to nonok non. O Poen ne Sunön pea se hah ma' to hikta onöt non a tavus akuk ma'. Ahik. Vamomoaan no a nap peo rakah se vatösoe ko he' tonun e Sosoenën, ko vahik, ka Te' vëh To Te' Me Non A Hat tavus po' ma', ko pah suk en pa hanan to nö non po sura! ësës tamoaan. ⁴A te' pamëh se hat rakah ov e non pa ma moeh tah kurus varih no a napan to vasunön ne, pare popoka' ne a ma tah poë varih e sosoenën pee. E' se möhmöh non, pare' kë koman hah a non. Ko vöknah en pa ma tah kurus poë varih. Ka te' pamëh to onöt e non pa ho manuh koman Iuun Hinhin Apuh pe Sosoenën, pare' iho' e non nën, ko soe en pan, e' koman e Sosoenën.

⁵Eö' to te' va'peh me voh e no' peöm, parö' soe vanat voh eo' peöm pa ö no a ma tah poë varih se tanok. Eöm to hikta kokoman hah kës ko nem na a tah pamëh, ha? ⁶Ka kuru va'ih, nöm to nat e nem pa tah to sunpip non a Te' To Te' Me Non A Hat, a tah pamëh to sunpip non poan, ko öök non na po poen ne Sosoenën to vate' voh poan, pan e' se tavus vateera!. ⁷Eöm to nat e nem, kuru no a taate' vatösoe to kiu aven e non manih po oeh. Ivëhkëk, e' to te' non a pah te' to sunpip non o kikis va pa taate' vatösoe. A te' pamëh to sunpip e non pa taate' pamëh, ke' se onöt na po poen no a te' vëh to sunpip non a hanan pa taate' vatösoe, se sun këh a hanan pamëh, ko nö en. ⁸Ko poen pamëh no a Te' Hat se tavus vateera' en ma', ke Sunön pea Ieesu' Kristo ip vamët en pe' pa tuvuh ne' to piu, ke' tavus tane' ma' pa rivoneah. Me e' se mirö' en pe', po kikis apuh va pa hah pe!. ⁹A Te' Hat se nö ma' po kikis pe susun po ora' hat. E' se te' me non o kikis apuh rakah. E' se piuk ka neöm, pare' nok a ma vu vëknöm vatoksean to hikta te' man ne, me a ma vu vëknöm nee se ep, me a ma vu kikis apuh. ¹⁰E' se pikpiuk non a ma napan varih to hikta te' me ne o vaman, kee mët ee. Suk ataeah, ee to hikta iu vatet ne a soe man. Ee se keh iu ne a soe man, e Sosoenën se kon tane' hah en pee manih pa hat, kee se hikta antoen ne a mët. ¹¹Ke'e' kuru, a pusun in a tah ne Sosoenën to vanö suk ma' a tah eh pamëh, pan e' se vanun a ma kokoman pee, kee vaman ne a ma soe piuk. ¹²Ivëh, ka napan kurus varih to hikta vaman voh ne a soe man pe Sosoenën, ee se sun po vahutët, ko teen ee pa hat. Suk e'e to te' varoe voh ne pa vaeö pa nok a ma taate' hat.

E Sosoenën To Eö' En Peöm A Napan Pe' Ne' Se Voen Hah

¹³Kën kea me ra kën vamen varih ne Sunön to iu non, po taneo rakah, ne Sosoenën to kon voh en peöm, pan e' se voen hah a neöm. Ke' a tah

pamëh, na se soe vavihvih suk rakah ke na e Sosoenën. A Tuvuh Vasio' to va'aus voh en peöm, köm tavus em o te' vivihan. Me eöm to vaman e nem pa soe man, ivëh, ne Sosoenën to voen hah suk voh a neöm. ¹⁴E Sosoenën to vaoe koe ka neöm manih pa Soe Vih vëh, nemööm to vatvus ka neöm. Köm onöt e nem pa pet kon kurus o maaka apuh pe Sunön pea Ieesu' Kristo. ¹⁵Ivëh, kën kea, me ra kën vamen, eöm se sun vakis rakah po vaman. Paröm vaman tamoaan nem o vavaasis vëh, nemööm to he' koe voh ka neöm pa ma vavaasis, me manih pa ma kiun pemööm.

¹⁶⁻¹⁷Eö' to hinhin no' e Sunön pea Ieesu' Kristo pen e Tamaara Sosoenën, pan ee se kat a ma kupu peöm. Ko vaeh a ma kokoman peöm manih pa ma taate' vih, nöm to nonok nem, paröm sosoe nem. E Sosoenën to iu a rora sih, ka manih po ururuan pe', ne' to he' en pea pa taate' anoeh vëh se te' tamoaan non. Pare' kunkuin e non pa ma kupu pea.

Eöm Se Hinhin Nem E Sosoenën Ke' Va'aus A Möm

3 ¹Kën kea me ra kën vamen, kuru va'ih nemööm to te' avoe' me nem pa soe, nemööm se soe ka neöm to soe va non manih pan, eöm se hinhin ka nemööm manih pe Sosoenën, ke' va'aus a möm. Ka soe va po vavaasis pe Sunön sih nö vëvhö', ka napan va pa ma meh muhin pënton, pare ta ne o vavaasis pamëh, vamanih pa ö ne' to tanok vavoh manih peöm. ²Eöm se hin na e Sosoenën, ke' kon tavus këh a möm a nap vatösöe varih to nonok vatëh ne a ma taate' hat. Suk ataaeh, a nap peo poë varih to hikta vaman ne e Kristo.

³Ivëhkëk, e Sunön to nonok non sih a taate' man, pare' he'he' e non peöm po kikis, ko matop vavih e non peöm, ke susun po ora' hat hikta onöt non a nok ta pah tah manih peöm. ⁴Ke Sunön nok a möm, kemööm nat vavih rakah va e nem manih pan, eöm to nonok vavih rakah e nem pa taate', nemööm to soe voh ka ne eöm a nok. Ka amot me neöm se nonok va e nem nën.

⁵Emööm to iu nem pan, e Sunön se vovoh ke non a ma kokoman peöm, köm nat vavih rakah in a taate' iu pe Sosoenën. Me eöm se kon a taate' vëh ne Ieesu' to vataare voh, pa ö ne' to te' o kamis.

A Napan Kurus Se Nok A Kiu, Pare Nat Ne Kakarauh Ne

⁶Kën kea me ra kën vamen, manih pa ëhnan e Sunön pea Ieesu' Kristo, nemööm to soe vakis rakah kem peöm pan, eöm se te' ke këh nem a ma te' va po vaman varih to te' ne komön o kum peöm, suk ee ro karauh, pare hikta iu vatet ne o vavaasis nemööm to he' a neöm. ⁷Eöm koman to nat e nem pan, eöm se te' va nem manih pa ö nemööm to te' va nem, paröm vavatet nem a taate' pemööm. Emööm to hikta kakarauh voh nem po poen na to te' va'peh voh no. ⁸Ko poen nemööm to eën a taëën pa meh

te', emöm se voen kem pe'. Emöm to kiu vëhva' rakah e nem pa popoen, me pa potan. Ivëh, nemöm to hikta han vatëh suk nem peöm pa matop ka möm. ⁹Emöm to te' me nem a tasun pa hin a neöm, köm va'aus a möm. Ivëhkëk, emöm to kiu nem pa matop koman hah ém. Ivëh, kemöm te' va e nem manih po vëknöm peöm to vataare e nem peöm pa taate' nöm se vavatet nem. ¹⁰Ko poen na to te' va'peh voh no, emöm to soe ke voh em peöm pa taate' va'ih. Eteh to kakarauh ne, pare hikta kikiu ne, ee to hikta onöt ne a een ta taëen.

¹¹Ivëhkëk kuru va'ih, nemöm to pënton nem pan, a ma pah te' va po kum peöm to hikta kikiu ne. Ee to te' akuk e ne pare te' e ne pa vasoe suk varoe a ma tah po upöm te'. Ka ma tah poë varih to hikta te' ne pan, a ma tah koman pee. ¹²Emöm to ta' vakis rakah em po te' poë varih, pamöm hin vakis rakah em pee manih pa éhnan e Ieesu' Kristo, pan ee se kiu amamot, pare vaneah koman ne ta ma te' taëen pee.

¹³Ivëhkëk, kën kea me ra kën vamen, eöm se nat nem susunë nem pa nok a ma taate' vih.

¹⁴Ta pah te' se keh hikta vatet a ma soe varih nemöm to kiun manih po kiun va'ih. Eöm se inan vavih rakah em pa taate' pa te' pamëh, paröm vaniu këh eah, ke' sih hara' vapoet suk a taate' pe!. ¹⁵Ivëhkëk, eöm se nat nem nonok va i nem eah manih pe tövakihat peöm. Ahik. Eöm se to va in eah manih pe kea peöm, paröm he' eah a to vih marën a vatotoopin o kokoman pe'.

E Pöl To Vanö A Potan Avih Pe' Manuh Pa Napan Va Tesaronaëka'

¹⁶Kuru nö' to hinhin no' e Sunön va pa taate' moomo, me e' a pusun in a taate' kamö', pan e' se he'he' tamoaan e non peöm po kokoman moomo, suk a ma moeh tah kurus. E Sunön to te' va'peh me a no neöm.

¹⁷Eö' e Pöl, eö' koman to kiun ka nös neöm a soe va'ih, parö' vanö nös a potan avih peö' manem peöm. A ma potan avih peö' to te' va ne manih po vëknöm va pa ma kiun kurus peö!. Ke' iva'ih, a ö nö' to vavahik va i no' sih a ma kiun peö!.

¹⁸Eö' to hinhin no' pan, e Sunön pea Ieesu' Kristo se he'he' tamoaan a no neöm o ururuan pe!.